

El Santuari de Núria rep una còpia de la marededeu procedent de Suïssa on ha estat durant 77 anys

La fins ara propietària de la talla és una catalana exiliada a aquest país durant la Guerra Civil que va tenir l'original a casa durant uns anys

La talla original i la còpia, juntes | ACN

El Santuari de Núria, a Queralbs, ha rebut aquest dimecres una peça de gran valor, una còpia de la marededeu que es va fer l'any 1940 per encàrrec d'una família catalana que es va exiliar a Suïssa durant la Guerra Civil. La va encarregar Manuel Carreras, gendre de l'humanista i científic Rafael Patxot, que durant cinc anys va custodiar la talla original del santuari. El mossèn Bonaventura l'havia tret del santuari i portat a França d'amagat l'any 1936 per evitar que la cremessin durant el conflicte. La família Patxot es va oferir per endur-se-la a Suïssa i custodiar-la el temps que calgués.

Aprofitant que tenien l'original, van demanar a un artesà suís que els fes dues còpies. Una, continua al bisbat de Friburg, i l'altre, és la que avui ha arribat al santuari. Han passat 77 anys des que es va construir i és una imatge "molt fidel" a l'original, si bé manté els colors foscos que la talla tenia aquella època ja que encara no s'havia restaurat.

La fins ara propietària, Núria Carreras Patxot, que ara té 85 anys, ha volgut donar-la al santuari amb el desig que sigui venerada i exposada en un lloc públic. L'encarregat de dur-la des de Suïssa ha estat Manuel Castellet, expresident de l'Institut d'Estudis Catalans i amic personal de

Carreras. L'ha lliurat al mossèn del santuari juntament amb la documentació oficial de la donació.

La còpia de la verge, al santuari de Núria. Foto: ACN

Aquest dimecres es definia com a un mer "transportista" però Manuel Castellet, matemàtic de professió i durant uns anys també president de l'Institut d'Estudis Catalans entre d'altres càrrecs, era conscient que el que ha fet avui era un gest insòlit. Fa quinze dies, va anar a recollir la talla de

fusta -que fa 56 centímetres d'alt, els mateixos que l'original- a Suïssa i la va transportar amb cotxe i tren fins a Barcelona. Aquest matí l'ha dut amb una bossa esportiva amb el tren cremallera i l'ha entregat al mossèn del santuari, Joan Perera, que ja l'estava esperant a l'estació acompanyat de l'alcaldeessa de Queralbs, Imma Constans.

"Més que nervis, sentia la responsabilitat de fer que arribés intacta i sense entrebancs durant el viatge" ha admès aquest matí, satisfet d'haver realitzat l'encàrrec que li havia fet la fins ara propietària de la peça, Núria Carreras Patxot, amb qui té una bona amistat des de fa anys. Durant els dies que ha tingut la marededeu a casa, Castellet l'ha examinada amb atenció i l'ha comparada amb una imatge que tenia de la talla original. Defensa que és una reproducció molt fidel on s'ha cuidat el mínim detall. "Els dits del nen Jesús separats pels mateixos centímetres, els plecs, la corona... són clavades", ha afirmat.

La peculiaritat de la peça, d'autor desconegut (només se sap que era un artista suís protestant), rau en el fet que és fidel a com era la talla abans de ser restaurada. D'aquesta manera, té un to enfosquit i és un bon testimoni de la història d'aquesta marededeu.

La família Patxot, clau en la seva custòdia

La talla original, que data del segle XII, va desaparèixer del santuari l'any 1936 després que el mossèn Bonaventura la tragués d'amagat per la frontera amb el suport d'unes quantes persones. Volien evitar que acabés destruïda o cremada durant la Guerra Civil. Castellet va publicar fa quatre anys el llibre *L'exili de la marededeu de Núria* (1936-1941) on reconstruïa el viatge de la talla per França i Suïssa fins al seu retorn l'any 1941. El llibre volia ser un homenatge a totes les persones que la van custodiar.

Entre elles, hi havia la família de Rafael Patxot, científic i mecenes català, que va endur-se la talla original des de Perpinyà fins a Suïssa. Allà la va custodiar a diferents indrets fins que l'any 1941 es va retornar al santuari. Un any abans, però, el seu gendre, Manuel Carreras, va encarregar a un artista que en fes dues còpies. Una d'aquestes, es conserva encara al bisbat de Friburg, i l'altra va quedar com a record familiar. I és aquesta última la que s'ha lliurat aquest dimecres al santuari que pertany al Bisbat d'Urgell. La fins ara propietària, que quan es van fer les còpies tenia vuit anys (ara en té 85), ha considerat que ha arribat el moment de dipositar-la al mateix lloc on hi ha la marededeu original. Les úniques condicions que ha posat han estat que la posin a un lloc destacat, on es pugui venerar, i que en garanteixin el seu manteniment i seguretat. Aquest vespre, segons ha explicat Castellet, la trucarà per dir-li que tot ha anat bé, tal com li va demanar ahir mateix.

Des del bisbat ja tenen decidit a on anirà. Serà a l'ermita de Sant Gil, que hi ha a prop del santuari. El mossèn ha rebut la còpia amb molta satisfacció i s'ha compromès a col·locar-hi un panell on s'expliqui l'origen de la talla. "Serà venerada i admirada, i serà una manera de fer conèixer la seva història que també és la història d'un país i una gent que van passar vicissituds a causa de la seva identitat i fe", ha afegit. El gest de Carreras és "sensible i generós", segons Perera, i arriba just el dia que se celebra el dia de la visitació. La Bíblia recull com Maria va visitar la seva cosina Elisabet que, com ella, estava embarassada. Els passatges del llibre sagrat expliquen que Maria va pujar amb decisió una muntanya per anar a veure la seva cosina.

Llibre i documental sobre el segrest de la verge

Aquest 2017 fa cinquanta anys d'un altre episodi que va viure la marededeu de Núria, quan va ser segrestada per un grup de joves antifranquistes la matinada del 9 de juliol del 1967. Coincidint amb aquesta efemèride, la productora Zeba Produccions Audiovisuales presentarà el documental *El segrest de Núria* on reconstrueixen els fets de la mà dels seus protagonistes.

La preestrena serà el 6 de juny a la seu de l'IEC a Barcelona. El mateix dia, Manuel Castellet i Rosa Anna Felip presentaran el llibre *Mossèn, ens han pres la marededeu!*. També han

col·laborat en el documental, relaten els fets a partir de la documentació que han recopilat d'aquells fets.